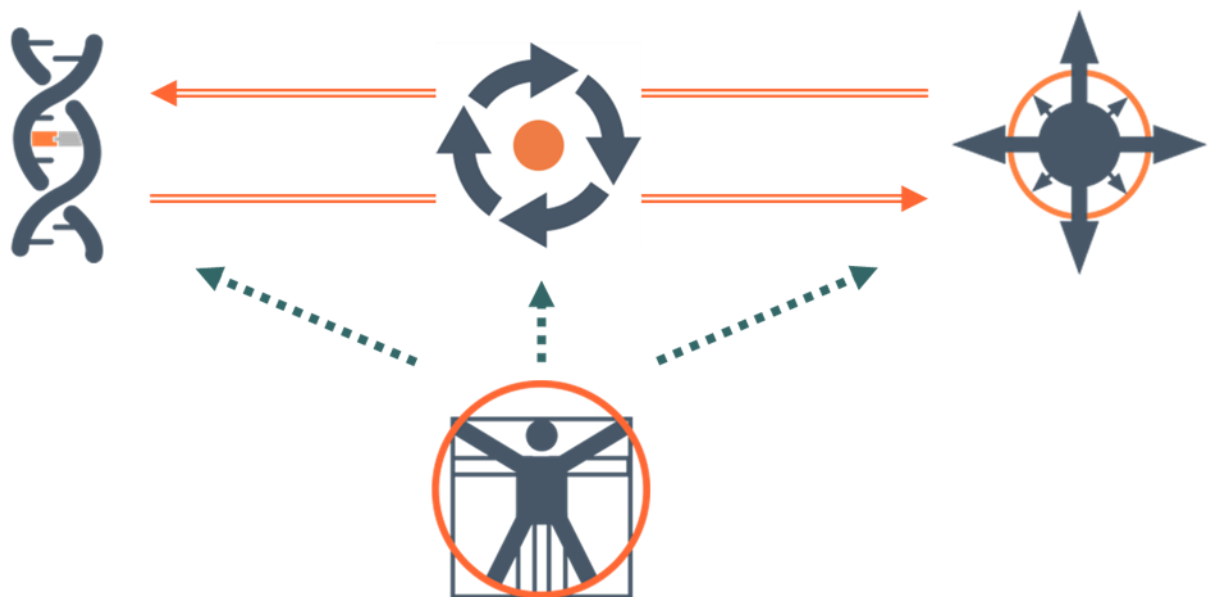

Artikelserie

Het Dynamische Nucleaire Attitude model

ofwel

een kern-gezond, betekenisvol samenwerkingsverband blijven

Delen uit de serie:

Deel 1 Introductie op het DNA Model

Deel 2 DNA Component: Identiteit

Deel 3 DNA Component: Effecten

Deel 4 DNA Component: Immuunsysteem

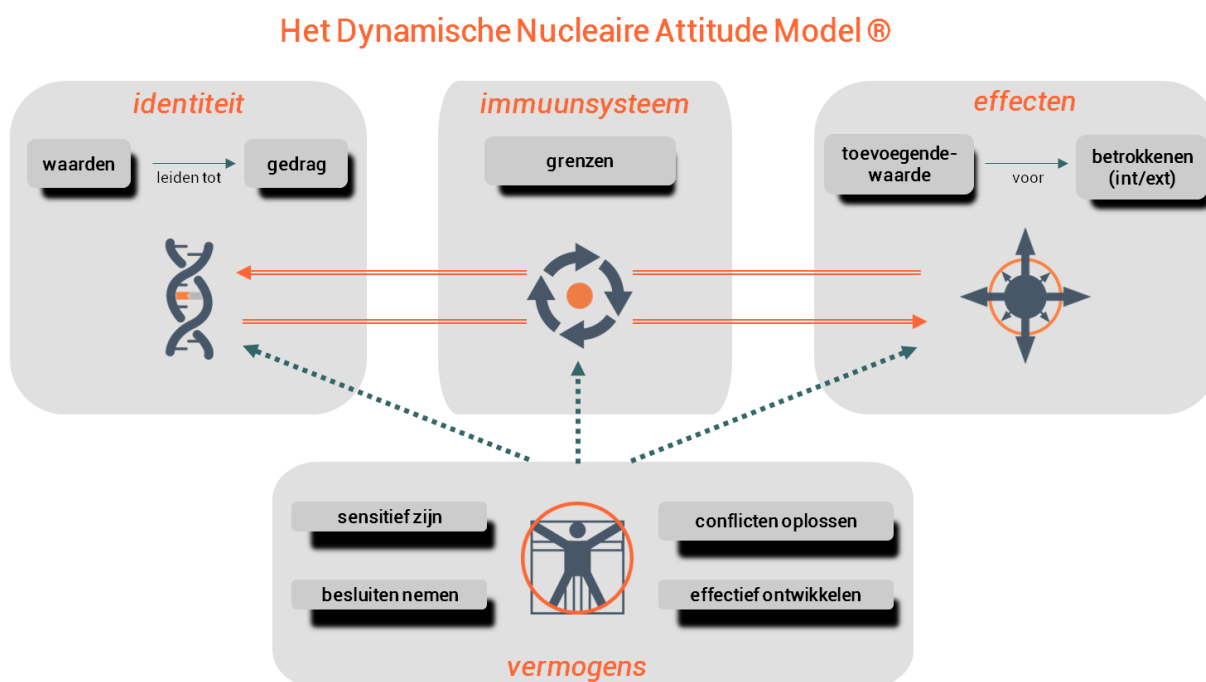
Deel 5 DNA Component: Vermogens

Inleiding

In deel 1 "Introductie op het DNA Model" is aangegeven wat de gebruikswaarde en samenstelling van het DNA Model is. Van de vier componenten 'Identiteit - Effecten - Immuunsysteem - Vermogens' wordt in dit artikel de tweede behandeld: Effecten.

Het DNA Model is een eenvoudig en praktisch toepasbaar dialoog-diagnose model, dat aangeeft waarop ingezet moet worden om in de kern een gezond en betekenisvol samenwerkingsverband te blijven. Door de componenten van het DNA Model met regelmaat expliciet en gedeeld te maken is het samenwerkingsverband in staat om op een natuurlijke wijze het hoofd te bieden aan in- en externe ontwikkelingen.

Het DNA Model in grafische vorm

Voor de artikelen met een uitwerking van de andere componenten ga naar www.org-dna.nl/blog.

Effecten

In het deel over de component Identiteit werd duidelijk dat deze zich uit zich gedrag. Gedrag heeft effecten. In dit artikel wordt ingegaan op wat dat betekent en hoe daar door het samenwerkingsverband invulling aan gegeven kan worden.

Het is niet mogelijk geen effect te hebben. De kans is dat reflectie op de Effecten niet noodzakelijk wordt geacht, omdat deze door het samenwerkingsverband niet als bijzonder of zelfs als vaststaand worden gezien: 'dat gaat hier nu eenmaal zo'. Net als voor de andere componenten uit het DNA model geldt ook hier dat daar alleen achter te komen is als de component expliciet en gedeeld wordt gemaakt; in dialoog met alle betrokkenen.

Bij Effecten gaat het om de vraag: heeft ons samenwerkingsverband voor alle betrokkenen toevoegende waarde?

Lastig om daartoe te komen? Zeker, uitermate complex.
Onmogelijk? Zeker niet.

Wie zijn betrokkenen?

Ieder samenwerkingsverband heeft te maken met betrokkenen. De intensiteit van de relatie kan verschillen. Een multinational heeft meer impact op de samenleving dan een high performance scrumteam.

Vanuit het DNA model worden de volgende vijf betrokkenen meegenomen in de diagnose (in willekeurige volgorde):

- ⌘ De samenleving
- ⌘ Medewerkers
- ⌘ Financiers
- ⌘ Leveranciers en
- ⌘ Klanten, afnemers van de producten en diensten.

Waarden en toevoegende waarde

Taal is 'een dingetje'. Het woord Waarde komt met regelmaat terug in het DNA model. De betekenis is echter context afhankelijk. In de component Identiteit betekenen Waarden gemeenschappelijke overtuigingen. Bij gebruik binnen de component Effecten wordt een meer economisch ("ruil") perspectief gebruikt.

Daarbij komt dat de definitie van een DNA samenwerkingsverband voorschrijft dat de economische/ruilwaarde van toevoegende aard moet zijn. Voor alle betrokkenen. Met andere woorden, de betrokkenen moeten baat hebben bij het bestaan van het samenwerkingsverband, zodat het samenwerkingsverband continuïteit heeft.

Toevoegende waarde in balans

Dat alle betrokkenen baat moeten hebben kan vertaald worden naar 'het in balans zijn'. Dat is geen spreadsheet exercitie waarin partijen vanuit een strikt financieel perspectief komen tot een deal. Zo zal het lastig worden effecten van het samenwerkingsverband op de samenleving in Euro's te waarderen. Waar mogelijk is het handig om de onderlinge toevoegende waarde op dezelfde dimensie vergelijkbaar te maken. Echter, in de praktijk zal blijken dat de accuratesse van de waardebepaling per betrokkene dusdanige bandbreedtes hebben, dat vergelijking in alleen geld eigenlijk zinloos is. Nogmaals, het omzetten van maatschappelijke effecten in geld heeft een hogere onzekerheidsfactor dan het vaststellen van rendement voor een financier.

Een aantal balans-uitgangspunten

- ⌘ Welke toevoegende waarde een samenwerkingsverband heeft kan alleen bepaald worden door de betrokkene zelf. De dimensies waarin die toevoegende waarde uitgedrukt wordt kan per betrokkene verschillen.
- ⌘ Geen enkele betrokkene mag schade ondervinden van het samenwerkingsverband. Iedere betrokken moet minimaal een neutraal, liever een positief, beeld hebben van de toevoegende waarde.
- ⌘ Het is niet van belang dat de toevoegende waarde voor alle partijen even groot is.
- ⌘ Het onderwerp van gesprek is 'wat heb je aan mij', niet 'wat krijg je van mij?'.

- ⌘ De kans is aanwezig dat betrokkenen of het samenwerkingsverband concessies moet doen. Om te komen tot een balans zijn *trade offs* schier onvermijdelijk. De enige mogelijkheid om uit een mogelijke impasse te komen is door elkaars beelden over toevoegende waarde expliciet en gedeeld te maken. Op dezelfde locatie, op hetzelfde moment. Als betrokkenen met elkaar in gesprek; geen sessies waar men de toevoegende waarde voor de ander bepaalt.

Behapbaar

Het is mogelijk met iedere betrokkene op individueel niveau de dialoog aan te gaan, maar lang niet in alle gevallen. Vergelijk, bijvoorbeeld, een gesprek met medewerkers in een team- of afdelingsgesprek met een aandeelhoudersvergadering van een grote N.V..

Voor het opzetten van gesprekken moeten partijen de mogelijkheid hebben en krijgen zich te kunnen representeren middels grotere verbanden. Bestaande verbanden (bijvoorbeeld Vakbonden, Beleggerverenigingen) zijn prima gremia daarvoor.

Rimpeleffect en zelfreflectie

Betrokkenen oefenen invloed uit op het samenwerkingsverband. Zij vormen namelijk zelf samenwerkingsverbanden met hun - gewenste en ongewenste - invloed op hun betrokkenen. Die analyse vormt een complicerende uitdaging voor het vaststellende samenwerkingsverband, want hoever moet je de keten in gaan? Het antwoord is: zo ver als mogelijk.

Voor het samenwerkingsverband dat de DNA diagnose uitvoert geldt dat het zelf geen statisch geheel is. De toevoegende waardebalans moet dan ook met regelmaat op de hand worden genomen.

De vraag is hoe met invloeden van binnen- en buitenaf omgegaan wordt. Op technologisch gebied, op gedragsniveau of welke dan ook relevant is. Om die vraag te kunnen beantwoorden geven de Componenten Immuunsysteem (deel 4) en Vermogens (deel 5) handvatten.